

**Evaluarea națională pentru elevii clasei a VIII-a
la disciplina LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Anul școlar 2011-2012**

Introducere

Evaluarea națională este examenul pe care îl susțin elevii din clasa a VIII-a, în conformitate cu ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5219 privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2011-2012 și vizează evaluarea sumativă atât a competențelor specifice și a conținuturilor asociate acestora, conform programei școlare actualizate pentru clasa a VIII-a, cât și a conținuturilor din programele școlare actualizate pentru clasele a V-a–a VII-a, ce sunt valorificate în clasa a VIII-a.

Această probă scrisă are durata de 120 de minute.

Structura probei de evaluare

Subiectul I (42 de puncte):

- **componenta A (30 de puncte):** itemi semiobiectivi cu răspuns scurt și cu răspuns elaborat (5 itemi x 6 puncte = 30 de puncte)
- **componenta B (12 puncte):** item subiectiv - 8 puncte (pentru conținutul compunerii); 2 puncte (pentru redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate); 2 puncte (pentru respectarea limitei minime de spațiu indicate)

Subiectul II (36 de puncte):

- **componenta A (24 de puncte):** itemi obiectivi cu alegere multiplă și itemi semiobiectivi cu răspuns scurt (4 itemi x 6 puncte = 24 de puncte)
- **componenta B (12 puncte):** item subiectiv - 8 puncte (pentru conținutul compunerii); 2 puncte (pentru redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate); 2 puncte (pentru respectarea limitei minime de spațiu indicate)

Redactarea întregii lucrări (12 puncte) vizează competența specifică 2.2 - utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoștințelor de lexic și de morfosintaxă, folosind adecvat semnele de ortografie și de punctuație:

- unitatea compoziției – 1 punct;
- coerența textului – 2 puncte;
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte;
- ortografia – 3 puncte;
- punctuația – 2 puncte;
- așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct;
- lizibilitatea – 1 punct.

Se acordă **10 puncte** din oficiu.

Competențe de evaluat

Conform precizărilor din programa de examen, evaluarea națională vizează:

- evaluarea competențelor elevilor de receptare a mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse;
- evaluarea competențelor de exprimare scrisă/de utilizare corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

Relația dintre competențele specifice, conținuturile asociate și competențele de evaluat pentru subiectul I. A este redată în tabelul următor:

Competențe specifice	Conținuturi asociate	Competențe de evaluat
1.1. dovedirea înțelegerii unui text literar, pornind de la cerințe date	-moduri de expunere (narațiune, descriere, dialog, monolog)	-identificarea modurilor de expunere în text
	-structuri în textele epice (logica acțiunii, timp, spațiu, modalități de caracterizare a personajelor, relațiile dintre personaje) și lirice (concordanța dintre forma grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta, eul liric)	-evidențierea elementelor de structură în textele epice și lirice
	-trăsături specifice genului epic și liric	-identificarea trăsăturilor specifice
	-procedee de expresivitate artistică (figuri de stil: personificarea, alegoria, repetiția fonetică/aliterația, metafora, hiperbola, epitetul, comparația, repetiția, enumerația și antiteza)	- identificarea unei figuri de stil studiate
	- elemente de versificație (măsura, rima, ritmul, versul, strofa)	-identificarea elementelor de versificație
1.2. sesizarea corectitudinii și a valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate, a ortografiei și punctuației	-arhaisme, regionalisme și neologisme	-identificarea arhaismelor, regionalismelor și a neologismelor
	-cuvinte derivate, compuse sau obținute prin conversiune, familia de cuvinte	-identificarea cuvintelor derivate, compuse sau obținute prin conversiune/formarea familiei de cuvinte
	-categorii semantice studiate: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; construcții pleonastice; sensurile cuvintelor în contexte diferite	-indicarea sensului/sensurilor cuvântului în context
	-valori expresive ale nivelurilor limbii (fonetic, lexical și morfosintactic) într-un text dat	-indicarea valorii expresive a cuvântului în context
	-despărțirea cuvintelor în silabe	-despărțirea corectă în silabe
	-topică și punctuație; relații sintactice	-indicarea rolului topicii, al semnelor de punctuație în relațiile sintactice

Relația dintre competențele specifice, conținuturile asociate și competențele de evaluat pentru subiectele I. B și II. B este redată în tabelul următor:

Competențe specifice	Conținuturi asociate	Competențe de evaluat
2.1. redactarea diverselor texte, cu scopuri și destinații diverse, adaptându-le la situația de comunicare concretă	-redactarea unor texte reflexive și imaginative (compuneri care presupun exprimarea propriilor sentimente cu ocazia unui eveniment personal, social sau cultural; evidențierea unor trăsături ale unui obiect - peisaj, persoană (într-o descriere/într-un portret)	- aplicarea tehnicilor de redactare
	-redactarea unor compuneri, având ca text suport texte literare (rezumat, caracterizare de personaj) - redactarea unor scurte narațiuni; continuarea unor dialoguri	
	- exprimarea argumentată a opiniei personale privind structura textului, semnificația titlului, procedeele de expresivitate și semnificațiile mesajului din fragmentul dat	- argumentarea opiniei personale
2.2. utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoștințelor de lexic și de morfosintaxă, folosind adecvat semnele ortografice și de punctuație	- folosirea corectă a semnelor de punctuație la nivelul propoziției, al frazei; a elementelor de lexic studiate în clasele V- VIII și a cunoștințelor de morfosintaxă în exprimarea scrisă corectă	-aplicarea cunoștințelor de lexic, morfosintaxă, de ortografie și de punctuație

Relația dintre competențele specifice, conținuturile asociate și competențele de evaluat pentru subiectul II. A este redată în tabelul următor:

Competențe specifice	Conținuturi asociate	Competențe de evaluat
1.1. dovedirea înțelegerii unui text nonliterar, pornind de la cerințe date	-texte nonliterare (texte publicitare, articolul de ziar/de revistă, anunțul, știrea) -idei principale, idei secundare; ordinea logică și cronologică a ideilor/a întâmplărilor dintr-un text	-identificarea informațiilor cu privire la mesajul textului nonliterar
1.2. sesizarea corectitudinii și a valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate, a ortografiei și punctuației	- categorii morfologice specifice părților de vorbire (conform programelor școlare pentru clasele a V-a - a VIII-a) -elemente de sintaxă a propoziției și a frazei	-indicarea valorii sintactice și morfologice a cuvântului -identificarea elementelor de sintaxă a propoziției și a frazei

Precizări privind evaluarea probei scrise

Subiectul I este elaborat pe baza unui text literar suport, la prima vedere, selectat conform precizărilor din programă și are în vedere:

- A. Evaluarea competenței de **receptare a mesajului scris**: înțelegerea unui text literar, pornind de la cerințe date, precizarea valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate, a elementelor de ortografie și de punctuație.
- B. Evaluarea competenței de **redactare a diverselor texte**, cu exprimarea argumentată a unui punct de vedere, pornind de la textul literar suport (rezumat, caracterizare de personaj, comentarea sumară a unor secvențe, identificarea ideilor principale, exprimarea unui punct de vedere privind ideile sau structura textului etc.).

Subiectul al II-lea este elaborat pe baza unui text nonliterar suport, selectat conform precizărilor din programă și are în vedere:

- A. Evaluarea competenței de **receptare a mesajului scris**: înțelegerea unui text nonliterar (articolul de ziar/de revistă, texte publicitare, anunțul, știrea), prin referire la autorul textului, sursa de unde a fost selectat textul suport, informațiile din text; categorii morfologice specifice părților de vorbire, elemente de sintaxă a propoziției și a frazei.
- B. Evaluarea competenței de **redactare a diverselor texte**, cu exprimarea argumentată a unui punct de vedere privind textul la prima vedere sau redactarea unor compuneri scurte pe o anumită temă, redactarea unor texte reflexive și imaginative, respectând structura/punctele de sprijin indicate.

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2011 – 2012

Proba scrisă la LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Bunicul... Ce icoană sfântă a credinței în clipele de pocăință!... Bunica... Ce izvor de alinare pentru noi, în avântul nebuniilor noastre copilărești!...

Când eram mic, amândoi trăiau; ședea alături de noi; curțile răspundeau una într-alta printr-o portiță ascunsă în măcăcini în fundul grădinii. Când mă bătea mama, eu fugeam la bunicul, sora mea la bunica.

Nu mai știu de câte ori s-a repetat scena aceasta; în odaia bunicului, eu, potolit din plâns, cu o mână în buzunar pipăind gologanul de la el, cu cealaltă pe genunchiul lui, căutând să-i iau mâna să i-o sărut... Alături, sora mea, mai mică, mai răutăcioasă, suspinând încă de durerea urechelei* din care abia scăpase... Se auzeau cheile de la brăul bunichii*, zdrăngănind; apoi zgomotul cutiei de la scrin, deschisă și... restul îl ghiceam: bunica avea cofeturi* – leacuri lacrimilor noastre.*

În sală ne întâlneam amândoi frații:

– Ție ce ți-a dat?

– Dar ție?

Aveam și unul și altul obrajii pătați de lacrimi, și totuși parcă nici nu plânsesem. Atât ne ardea acum de darurile căpătate, de schimbul ce aveam să facem, pe urmă, cu lucrurile. [...]

Se apropia Sfânta Maria, ziua darurilor. În ajun amândoi frații stam în grădină, gânditori, îngrijorați. [...] Crescusem, și obiceiul tot nu se schimbase. Bomboanele, lirele strălucitoare, hainele noi ne-ar fi umplut de același farmec și acum, la doisprezece ani, ca și în anii ceilalți. [...]*

Dinspre grădina bunicului venea un zgomot ușor de pași. Ne uitam pe furis prin gard. Încet, bătrânul se plimba printre gutui, cu ochii mai mult pe sus, uitându-se la roade. Pomii erau încărcăți. Dar simțeam că nu acolo îi era gândul, ci aiurea, căci uneori căta prea mult în aceeași parte și tresărea așa deodată, ca din somn, fără ca măcar o frunză să se clatine. Parcă presimțea că suntem pe aproape, căci ne striga încet pe nume.

(I. A. Bassarabescu, **lertarea**)

**gologan* – s.m. (în trecut) monedă de aramă (în valoare de 10 bani)

**urechelei* – urecheli

**bunichii* - bunicii

**cofeturi* – s.n. diverse sortimente de bomboane, de zaharicale

**liră/ lire* – s.f. (aici) monedă turcească de aur

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din fragmentul dat, un cuvânt derivat, un cuvânt compus și un cuvânt obținut prin conversiune. **6 puncte**

2. Explică rolul semnului exclamării în structura: *Ce icoană sfântă a credinței în clipele de pocăință!* **6 puncte**

3. Menționează un epitet și o metaforă din fragmentul dat. **6 puncte**

4. Precizează două moduri de expunere din fragmentul dat. **6 puncte**

5. Prezintă, în maximum 50 de cuvinte (aproximativ cinci rânduri), semnificația secvenței: *și... restul îl ghiceam: bunica avea cofeturi – leacuri lacrimilor noastre.* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 80 – 150 de cuvinte (10 – 15 rânduri) în care să caracterizezi un personaj din fragmentul citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului ales;
- să ilustrezi cele două trăsături cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti limita minimă de spațiu indicată.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Orașe mari, orașe mici. Mulți sunt fascinați de marile orașe. Și eu. Dar când ajungi într-un oraș mic, cum este Arras, în nordul Franței, și trăiești acolo o jumătate de an, fascinația nu mai e fuga „turismului cultural”, ci o incredibilă revelație progresivă: această cea mai veche așezare atestată din Franța oferă spectacolul patrimoniului său religios, istoric, cultural, artistic ca și cum trecutul abia așteaptă să încurajeze un prezent posibil pentru locuitorii și turiștii săi. [...]

Între două cursuri de apă, dublu milenarul oraș conservă și dezvoltă un patrimoniu extraordinar. Esențial, un oraș din epoca Luminilor, Arras e un leagăn al culturii și legendelor, al disputei între subteran și suprateran. Fiecare stradă te duce, în câțiva metri, fie spre o grădină, spre o statuie, spre un scuar care are istoriile sale. [...] Cultura Arrasului le păstrează urmele, tot astfel cum colecțiile Muzeului de Artă, mediateca*, fondurile de documente, anticariatele, serbările orașului sau ale regiunii Nord-Pas de Calais.*

(Marian Popescu, **Orașul lui Robespierre**, în ziarul **Adevărul literar și artistic**)

**scuar* – s.n. mică grădină publică aflată la o încrucișare de străzi sau în mijlocul unei piețe

**mediateca* – s.f. încăpere dintr-o bibliotecă în care sunt păstrate mijloacele audiovizuale folosite mai ales la învățarea limbilor străine

A.

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să indici următoarele elemente referitoare la textul dat:

- autorul textului;
- zona în care este situat orașul Arras;
- ce reprezintă acest oraș pentru Franța.

6 puncte

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul și titlul publicației în care a apărut acesta.

6 puncte

3. Notează litera corespunzătoare răspunsului pe care îl consideri corect:

6 puncte

În fraza: [...] *trecutul abia așteaptă să încurajeze un prezent posibil pentru locuitorii și turiștii săi.*, propoziția subordonată este:

- a. atributivă;
- b. completivă directă;
- c. circumstanțială de cauză.

4. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în text: *trăiești, trecutul, săi.*

6 puncte

B.

Alcătuiește o compunere de 80 – 150 de cuvinte (10 – 15 rânduri) în care să descrii un oraș pe care l-ai vizitat/despre care ai citit.

12 puncte

În compunerea ta trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale orașului vizitat/despre care ai citit;
- să folosești un limbaj expresiv în descrierea orașului;
- să redactezi un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti limita de spațiu indicată.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p; coerența textului – 2 p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p; ortografia – 3 p; punctuația – 2 p; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p)

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2011 – 2012

Proba scrisă la LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I (42 de puncte)

- A.**
1. câte 2 puncte pentru transcrierea corectă din fragmentul dat a oricărui cuvânt derivat (de exemplu: *copilărești*), a oricărui cuvânt compus (de exemplu: *dinspre*), a oricărui cuvânt obținut prin conversiune (de exemplu: *aceasta*) 3x2p = 6 puncte
 2. explicarea rolului semnului exclamării din structura dată (de exemplu: marchează o propoziție exclamativă, exprimând emoția vorbitorului) 6p/ explicare incompletă 2p 6 puncte
 3. câte 3 puncte pentru menționarea oricărui epitet (de exemplu: *mai răutăcioasă*) și a oricărei metafore (de exemplu: *izvor de alinare*) din fragmentul dat 2x3p = 6 puncte
 4. câte 3 puncte pentru precizarea a două moduri de expunere prezente în text (de exemplu: narațiunea, dialogul) 2x3p = 6 puncte
 5. prezentarea adecvată a semnificației secvenței, în limita de spațiu indicată 6p/ prezentare parțial adecvată sau nerespectarea limitei de spațiu indicate 2p 6 puncte
- B.** – câte 2 puncte pentru prezentarea oricăror două trăsături ale personajului ales 2x2p=4 puncte
- ilustrarea trăsăturilor numite cu exemple din text 4p/ilustrare parțial adecvată 2p 4 puncte
 - redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate (claritatea și coerența ideilor; ton argumentativ; echilibru între componente; dispunerea paragrafelor) 2p/conținut parțial adecvat 1p 2 puncte
 - respectarea limitei minime de spațiu indicate 2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

- A.1.** câte 2 puncte pentru formularea corectă a celor trei enunțuri cerute (de exemplu: *Autorul textului este Marian Popescu.; Zona în care este situat orașul Arras este nordul Franței.; Acest oraș este cea mai veche așezare atestată din Franța.*) 3x2p=6 puncte
2. scrierea titlului articolului și al publicației în care a apărut acesta 3x2p=6 puncte
 3. notarea răspunsului corect: b 6 puncte
 4. câte 1 punct pentru precizarea corectă a fiecărei valori morfologice și funcții sintactice: *trăiești* – verb predicativ, predicat verbal; *trecutul* – substantiv comun, subiect; *săi* – adjectiv pronominal posesiv, atribut adjectival 6x1p=6 puncte
- B.** – câte 2 puncte pentru prezentarea oricăror două caracteristici ale orașului 2x2p=4 puncte
- folosirea unui limbaj expresiv în descrierea orașului 4 puncte
 - redactarea unui conținut adecvat cerinței formulate (claritatea și coerența ideilor, echilibru între componente; dispunerea paragrafelor) 2p/ conținut parțial adecvat 1p 2 puncte
 - respectarea limitei minime de spațiu indicate 2 puncte

12 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției 1 punct
- coerența textului 2 puncte
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2p/ adecvare parțială – 1p 2 puncte
- ortografia (0-2 erori – 3p/ 3 erori – 2p/ 4 erori – 1p/ 5 sau mai multe erori – 0p) 3 puncte
- punctuația (0-3 erori – 2p/ 4 erori – 1p/ 5 sau mai multe erori – 0p) 2 puncte
- așezarea corectă a textului în pagină 1 punct
- lizibilitatea 1 punct